

Runoilija John Keats Auran rannoilla

Endymion tuskan ja rakkauden tiellä

Runoelman neljästä kirjasta ensimmäinen on julkaistu nimellä:

Endymion ja Peona

Romantiikan ajan suuri runoilija **John Keats** (1795–1821) kuoli Roomassa 200 vuotta sitten 23.2.1821. Hän on herännyt henkiin Auran rannoilla, kun Timo Leinonen on suomentanut Keatsin *Endymion*-runoelman (1818) kokonaan ensi kertaa Suomessa. Nyt runoelman ensimmäinen kirja on myös julkaistu nimellä *Endymion John Keatsin mukaan – runoelman osa 1/4: Endymion ja Peona*.

Maaret Perälä on dramatisoinut runoelman ensimmäisestä kirjasta esityssarjan prologina runo-, musiikki- ja tanssiesityksen, jonka ensi-ilta oli Koroisten kartanossa 8.6.2021. Sitten se on esitetty Jurmossa ja Halisissa sekä osia siitä useammassa paikassa Turussa.

Elokuun viimeisenä sunnuntain iltana Endymion-runoryhmä esitteli teosta Taidelautalla teemana runoilija John Keatsin nimen kirjoittaminen Aurajokeen. Hänet on haudattu Roomaan ja hänen hautakiveensä on kirjoitettu, että haudassa lepää runoilija, jonka nimi on kirjoitettu veteen.

Keats on hyvin arvostettu ja tunnettu runoilija Turussakin. Turkulainen runoilija Jarkko Laine jätti vuoden 1984 runossaan hyvästit Keatsille mm. näillä sanoilla:

Niin lyhyt oli valo, niin lyhyt taide. Hyvästi nyt, John Keats.

Endymion kuuluu antiikin mytologisiin taruihin. Endymion kuvataan paimenkuninkaaksi, jolle syntyi rakkaussuhde kuun jumalattaren, Cynthian/Selenan kanssa. Tästä seurasi, että hänet tuomittiin elämään luolassa. Sinne hän sai aina kerran vuodessa vieraakseen rakastajattarensa, kuun jumalattaren. Samalla hän sai kuolemattomuuden ja ikuisen nuoruuden.

Endymion-taru on antanut aiheen usealle runoilijalle. Turussa vaikuttanut runoilija Kaarlo Sarkia (1902–1945) kuvaa Endymonia samannimisessä runossaan seuraavasti:

Nuku luolassas, iäti nuori, kukat otsallas. Sinut saartaa untesi vuori, unes perhoskotelon kuori, olet aikojen valtias.

Turkulainen taitelija Otso Karpakka (1914–2005) kuvaa vastaavasti Endymonia samannimisessä runokirjassaan vuodelta 1945 seuraavasti:

Mut tuoksut ruusujen mun kahlehtivat, ja voima uupui, kädet herposivat. Vain sydän kummaa unta uneksuu . . .

Nyt julkaistu teos on jatkotyö Edgar Allan Poen *Korppi* -runolle, jonka Leinonen suomensi Turun Lausuntakerho ry:n tuottamalle ja Maaret Perälän ohjaamaan ja dramatisoimaan runo- ja musiikkiesitykseen *Ei milloinkaan*.

TIEDOTE
22.9.2021

Endymion-esityksissä merkittävässä osassa on musiikki. Sen on luonut Åbo Akademin englannin kielen ja kirjallisuuden professori Anthony Johnson. Näin hän on asiantuntija myös Keatsin ja Endymion-runoelman suhteen.

Johnson kuvaa Keatsin *Endymion*-teosta eläväksi runoelmaksi unelmista unelmissa. Runoilija tutkii siinä, mitkä tekijät yhdistävät ja mitkä taas erottavat ihmisen näennäisen todellisuuden hänen mielikuvitusmaailmastaan. Mutta ennen kaikkea runoelma kuvaa näiden kahden maailman sopuisaa rinnakkaiseloa ja yhteistyötä. Keats tunsi nämä maailmat; hänhän oli lääkäri, jonka mielen voitti runous.

Lisätiedot ja mahdolliset haastattelupyynnöt:

Turun Lausuntakerho ry:n varapuheenjohtaja Maaret Perälä, puh. 040 846 4848,
maaret.perala@gmail.com

Suomennokseen ja esitysten tuotantoon liittyvät asiat: Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry:n taloudenhoitaja Timo Leinonen, puh. 040 7425 061, timo.a.leinonen@gmail.com

Nettisivu: <http://koroinen.fi/filocafe/endymion/>

Facebook-sivu: <https://www.facebook.com/KeatsEndymion/>